

عنوان مقاله:

بررسی چشم انداز پتانسیل صادراتی و رقابت پذیری محصولات کشاورزی ایران در منطقه خاور میانه و شمال آفریقا

محل انتشار:

فصلنامه اقتصاد و توسعه کشاورزی، دوره 27، شماره 1 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

محمدرضا پاکروان - دانشجوی دکتری سیاست و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران

امید گیلانپور - استادیار گروه پژوهشی بازاریابی و تجارت خارجی موسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

خلاصه مقاله:

در مطالعه حاضر، پتانسیل رقابت پذیری محصولات کشاورزی ایران و کشورهای منطقه خاور میانه و آفریقای جنوبی (منا) در دوره زمانی 2011-1995 با هم مقایسه شدند. برای این منظور ابتدا شاخص های صادراتی و وارداتی محصولات کشاورزی هر یک از بیست کشور منطقه منا محاسبه و سپس شاخص مزیت نسبی آشکار شده تجارت محصولات کشاورزی این کشورها محاسبه شدند. نتایج به دست آمده نشان می دهد که کشور ایران در دوره زمانی مورد نظر تنها در سال 1998 دارای مزیت نسبی در صادرات محصولات کشاورزی بود. بررسی همبستگی بین شاخص کشورهای منطقه نشان می دهد که ایران در تجارت محصولات کشاورزی با کشورهای لیبی، لبنان، عربستان، عمان و سوریه رابطه مثبت دارد. در واقع چنین استنباط می گردد که مزیت نسبی صادراتی محصولات کشاورزی ایران با کشورهای فوق ارتباط داشته و به منظور گسترش و توسعه صادرات محصولات کشاورزی، باید به سیاست گذاری های تعیین شده از سوی این کشورها نیز توجهات ویژه ای شود تا منجر به کسب بازارهای هدف جدید و افزایش سودآوری تجارت این محصولات گردد. همچنین به منظور آشنایی با چشم انداز صادراتی محصولات کشاورزی، وضعیت مزیت صادراتی ایران در تجارت محصولات کشاورزی با استفاده از روش ARIMA 3 تا سال 1404 پیش بینی شد. نتایج نشان می دهد که شاخص صادراتی ایران در دوره ی پیش بینی شده دارای روند نزولی خواهد بود که نیاز به اعمال سیاست های جدی در جهت کنترل تبعات منفی آن و همچنین اجرای برنامه های سند چشم انداز توسعه تجارت محصولات غیرنفتی و کاهش تکیه بر درآمدهای نفتی می باشد. همچنین بررسی پلان تجاری ایران نشان می دهد که کشور در صادرات محصولات کشاورزی در منطقه در سال های 2007-2009 با وجود رشد جهانی واردات محصولات کشاورزی، بازنده در بازار بوده و بازارهای تجاری هدف خود را از دست داده و یا اینکه نتوانسته همگام با رشد واردات جهانی، سهم جدیدی از بازار را کسب نماید.

کلمات کلیدی:

قدرت تجاری، مزیت نسبی، پیش بینی، پلان تجاری، محصولات کشاورزی، منطقه منا، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/664083>

